

YAMAHA Blæserklasse

*- et samarbejdsprojekt mellem
folkeskoler, musikskoler og basisensemblet i Midt- og Vestjylland*

Projektbeskrivelse 2012-2014

YAMAHA BLÆSERKLASSE

De seks musikskoler i kulturaftaleregionen Midt- og Vestjylland går, i samarbejde med Ensemble MidtVest som koordinerende institution, sammen om etableringen af et i Danmark hidtil ukendt projekt, den såkaldte YAMAHA Blæserklasse.

Projektet i en nøddeskal

Kort fortalt går projektet ud på, at alle elever i en folkeskoleklasse som led i den almindelige skoleundervisning og i skoletiden lærer et blæseinstrument og fra dag ét spiller sammen som klasseorkester. Forløbet er toårigt og starter typisk i 4. klasse. Der afsættes to almindelige, ugentlige skoleundervisningstimer til indlæring af den fornødne teoretiske viden (nodelæsning, rytmer m.m.) såvel som orkesterspil, begge dele under ledelse af klassens musislærer. Herudover får eleverne én times gruppeundervisning om ugen på deres instrument, som foregår på hold og sammen med de af deres klassekammerater, der spiller samme instrument. Denne del af undervisningen sker under ledelse af en lærer fra den lokale musikskole.

YAMAHA – mange årtiers musikpædagogisk erfaring

Det er firmaet YAMAHA, der har bygget musikinstrumenter siden dets grundlæggelse i 1887 og som er førende på verdensplan, når det gælder produktionen af særligt blæseinstrumenter, som har udviklet den metode, projektet er bygget op på. Ganske vist var det først i 1965, at YAMAHA begyndte at bygge blæseinstrumenter, men allerede i 1954 var virksomhedens første musikskole blevet åbnet, så det er mange årtiers erfaring med musikpædagogiske projekter, Blæserklasse-metoden er baseret på. Al undervisningsmateriale stilles til rådighed af YAMAHA, ligesom oplæringen af de danske folke- og musikskolelærere, der er udset til at undervise de kommende Blæserklasser, foregår ved YAMAHAs eget, autoriseret personale. Det er Yamahas mangeårige underviser Wolfgang Feuerborn, der har 20 års erfaring med metoden, der er blevet udpeget som hovedansvarlig for uddannelsen af lærerne i Danmark.

25% færre musiktimer i folkeskolen, en alarmerende udvikling

Projektet blev søsat med Ensemble MidtVest som initiativtager. Baggrunden for projektet "YAMAHA Blæserklasse" er den meget omtalte rapport "Musikfaget i undervisning og uddannelse: Status og Perspektiv 2010" (Frede V. Nielsen, Sven-Erik Holgersen, Finn Holst, DPU, Aarhus Universitet), der slår fast, at musikundervisningen i folkeskolen er gået tilbage med hele 25% siden 1970 og at denne nedadgående udvikling oven i købet har taget kraftig fart de seneste ti år. Desuden gør projektet direkte noget ved den generelle opfattelse, at det pga. de mange konkurrerende tilbud, som unge mennesker i dag kan og er nødt til at vælge imellem, bliver stadig sværere at få børn og unge til at spille et instrument og interessere sig for musik i det hele taget.

Ensemble MidtVest som inspirator og tværkommunal tovholder

Færre musiktimer er lige med færre elever, der kommer i kontakt med musik. Og færre mennesker, der udgør det fremtidige publikumspotentiale til alle slags musikalske begivenheder, uanset genren. Det er Ensemble MidtVests (det klassiske basisensemble i Midt- og Vestjylland) erklærede mål at give så mange unge mennesker som muligt gode musikalske oplevelser, så de forhåbentligt udvikler et positivt og vedvarende forhold til musik i det hele taget. Dette udgangspunkt er den direkte anledning for ensemblet at søsætte YAMAHA Blæserklasse-projektet og at være dets tværkommunale tovholder. Fra projektets første år er det meningen, at blæserklasse-eleverne jævnligt skal møde ensemblets professionelle blæsere i anledning af skolekoncerter, hvis programmer er skræddersyede til de deltagende hold, hvor hver enkelt elev selv spiller et instrument.

YAMAHA Blæserklassen kort

- YAMAHA Blæserklasse er et to-årigt forløb, der som regel omfatter den 4. og 5. folkeskoleklasse.
- Alle elever i en folkeskoleklasse får undervisning på et blæseinstrument ved en lærer fra den lokale musikskole.
- Alle elever medvirker i klasseorkestret, som ledes af klassens musiklærer.
- Undervisningen følger den af firmaet YAMAHA-undervisningsmetode, som imidlertid på mange måder kan tilpasses de lokale forhold, der gør sig gældende på den enkelte skole.
- Blæserklasserne bør mødes jævnligt mhp. sammenspil på tværs af både kommune- og, i løbet af år to, landegrænser.
- Blæserklasserne deltager ved kulturelle arrangementer i deres hjemkommune iht. Kulturministeriets handlingsplan "Kultur i hele landet".
- Den første årgang, som starter om sommeren 2012, medvirker i efteråret 2013 i kulturfestivalen "Bølgen".
- Ensemble MidtVests blæsere udvikler skolekoncertprogrammer med særlig fokus på blæserklasserne, så de deltagende elever jævnligt inspireres af mødet med deres professionelle "kollegaer".
- Det er hensigten at blæserklasserne i Midt- og Vestjylland kan stå model for flere, lignende tiltag andre steder i Danmark.

Bred politisk opbakning og omfattende sponsoring ved firmaet YAMAHA

Projektet bakkes op om af den politiske styregruppe for kulturaftalen for Midt- og Vestjylland, og sponsoreres af firmaet YAMAHA som de første Blæserklasser i hele Norden. Sponsoratet består bl.a. i, at uddannelsen af de kommende blæserklasse-lærere (både folke- og musikskolelærere) kan foregå i Midt- og Vestjylland og at virksomheden afholder samtlige udgifter for deres underviseres rejser, ophold og forplejning i forbindelse med disse seminarer.

Desuden stilles al undervisningsmateriale gratis til rådighed de første to år.

Ekstern finansiering af indkøb af instrumenter

De seks musikskoler har

allerede givet grønt lys til at stille et antal instrumenter til rådighed, der ca. svarer til behovet for at kunne starte én blæserklasse i hver af de seks kommuner. De resterende instrumenter samt yderligere et sæt til projektets anden årgang forventes købt ved hjælp af tilskud fra forskellige fonde og legater.

Blæserklasserne bidrager til det kulturelle liv på hjemmebanen og på tværs af kommunegrænserne

En udspecificeret tidsplan for projektet vedføjtes denne projektbeskrivelse. Det er tovholdergruppens erklærede hensigt, at de seks første blæserklasser allerede om foråret 2013 mødes til et fælles stævne. Dette begunstiges af den fælles metode, der går ud på, at eleverne lærer det samme repertoire at kende, så et møde flere blæserklasser imellem kan lade sig gøre uden de store problemer, endda med kort varsel.

Desuden forventes de enkelte blæserklasser allerede i løbet af deres første år hver for sig at deltage i musikalske arrangementer i deres hjemkommune. Det kan være medvirken ved større kulturarrangementer eller små (jule)optrædener i indkøbscentre eller på plejehjem.

Det er en selvfølge, at blæserklasserne, både i fællesskab og hver især, medvirker i Kultursamarbejdets festival "Bølgen", der finder sted i hele Midt- og Vestjylland fra august til oktober 2013.

Et tværkommunalt netværk

For at sikre det størstmulige udbytte af de erfaringer, der gøres i de enkelte blæserklasser, samt at styrke netværkssamarbejdet de midt- og vestjyske musik- og folkeskoler imellem, mødes de deltagende lærere og skoleledere mindst én gang årligt til en fælles evaluering af projektet, dog som minimum to gange under projektets første år.

Fremtidige virkninger

Adskillige undersøgelser viser, at ca. 50% af de elever, der har deltaget i projektet YAMAHA Blæserklasse andre steder, fortsætter med at spille deres instrument og få undervisning på privat basis umiddelbart efter de to år i blæserklassen. Der skal imidlertid påregnes en del frafald, når eleverne bliver lidt ældre, kommer i puberteten osv.

Projektet YAMAHA Blæserklasse vil forhåbentligt udvikle sig så det kan stå model for blæserklasser mange andre steder i landet.

Internationalt perspektiv

Der findes YAMAHA Blæserklasser over hele verden og der er ikke langt imellem dem i det øvrige Europa. Det er hensigten, at hver eneste blæserklasse som en naturlig del af det to-årige forløb, møder en blæserklasse fra et andet land, enten ved at tage ud på en lille rejse til fx. Tyskland eller Holland eller ved at være vært for en besøgende, udenlandsk blæserklasse. Helst begge dele.

TIDSPLAN

2. november 2011, Holstebro Rådhus

Orienteringsmøde ved tovholdergruppen for både musikskolelærerne samt de deltagende folkeskoler

Efterår 2011

Ansøgninger om støtte til indkøb af instrumenter (særlig til den første årgang) sendes afsted.

Januar/februar 2012

De deltagende lærere uddannes i metoden (2 seminar dage i Midt- og Vestjylland)

Forår 2012

De deltagende musikskole- og folkeskolelærere besøger en YAMAHA Blæserklasse på Ricarda-Huch-Gymnasium i Kiel

Maj 2012

Stor konference for nye blæserklasseundervisere fra bl.a. England, Tyskland, Frankrig, Spanien og naturligvis Danmark i Paris

August 2012

Den første årgang af blæserklasser starter i Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Struer Kommuner

December 2013

Blæserklasserne præsenterer sig for første gang offentligt i deres hjemkommuner.

Forår 2013

Blæserklasserne møder hinanden for første gang i form af tværkommunal stævne.

Forår 2013

Om nødvendigt: Uddannelse af nye lærere i blæserklasse-metoden.

August 2013

Den anden årgang af blæserklasser starter i Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Struer Kommuner; den første årgang kommer i 5. klasse.

August-oktober 2013

Kulturfestival "Bølgen". Den første årgang af blæserklasser deltager.

December 2013

Anden årgang af blæserklasserne præsenterer sig for første gang offentligt i deres hjemkommuner.

Forår 2014

Den første årgang møder internationale blæserklasser.

Den anden årgang mødes indbyrdes for første gang i form af tværkommunal stævne.

Om nødvendigt: Uddannelse af nye lærere i blæserklasse-metoden.

Juni 2014

Den første årgang går ud af blæserklasserne, begivenheden fejres evt. med afslutningskoncert(er).

August 2014

Den tredje årgang af blæserklasser starter i Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Struer Kommuner; den anden årgang kommer i 5. klasse.

December 2014

Tredje årgang af blæserklasserne præsenterer sig for første gang offentligt i deres hjemkommuner.

DE DELTAGENDE INSTITUTIONER

Herning Musikskole v/ Musikskoleleder Ole Vels Poulsen
Herningholmskolen

Holstebro Musikskole v/ Musikskoleleder Martin Gade, souschef Poul Thøgersen og
klarinetlærer Anders Christensen

Ikast-Brande Musikskole v/ Musikskoleleder Simon Lindegaard og souschef Jan Østergård
Dalgasskolen eller Præstelundskolen, Brande

Lemvig Musikskole v/ Musikskoleleder Jens Dammeyer Sørensen
Lemtorpskolen v/ Skoleleder Jan Lilholt

Ringkøbing Skjern Musikskole v/ Musikskoleleder Lis Theilgaard og souschef Tove
Andersen
Ringkøbing Skole v/ Thor Erik Langseth

Struer Musikskole v/ Musikskoleleder Per Odgaard
Bremdal Skole v/ Anette Tang

BLÆSERKLASSE-ARBEJDSGRUPPEN

Lisbet Gormsen, Kulturchef i Holstebro Kommune
Erik Østerby, Kulturdirektør i Struer Kommune
Jens Dammeyer Sørensen, Leder af Lemvig Musikskole
Ole Vels Poulsen, Leder af Herning Musikskole
Oliver Quast, Leder af Ensemble MidtVest